

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΛΕΡΑ

ΠΕΠΙΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ

[Συνέχεια]

Δὲν γνωρίζω τί συνέβη ἐν ἐμοί· καὶ ἂν τὸ ἤξευρον, πῶς νὰ τὸ περιγράψω;

Ἐπλησίασα τὰ χεῖλη μου εἰς τὸ πρόσωπόν της διὰ νὰ σπογγίσω τὰ δάκρυα καὶ τὰ στόματά μας ἠνώθησαν εἰς ἓν φίλημα.

Ἀνέκφραστός μέθη, λιποθυμία κινδυνώδης κατέλαβεν ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν μου καὶ τὴν ἰδικήν της. Τὸ σῶμά της ἐκλονίσθη καὶ τὴν ὑπεστήριξα μεταξὺ τῶν βραχιόνων μου.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ὅτι ἠκούσαμεν τὰ βήματα καὶ τὴν βῆχα τοῦ πατρός· Ἐπιτρόπου, ὅστις ἤρχετο, καὶ ἀπεχωρίσθημεν ἀμέσως.

Συνελθὼν εἰς ἐμαυτόν, καὶ συγκεντρώσας ἀπασαν τὴν ἰσχὺν τῆς θελήσεώς μου, ἠδυνήθην τότε νὰ συμπληρώσω διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων, ἃς ἐπρόφερον μετὰ φωνῆς χαμηλῆς καὶ εὐκρινούς, τὴν φοβεράν ἐκείνην σιωπηλὴν σκηνήν:

— Τὸ πρῶτον καὶ τὸ τελευταῖον!

Ἐγὼ ἀπέβλεπον εἰς τὸ μιὰρὸν φίλημα. Ἄλλ' ὥς ἂν αἱ λέξεις μου ἦσαν μία πρόκλησις, παρουσιάσθη ἐν τῷ πνεύματί μου ἡ ὁπτασία τῆς Ἀποκαλύψεως, ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ φοβερᾷ μεγαλοπρεπειᾷ.

Εἶδον ἐκεῖνον, ὅστις ἀληθῶς εἶνε ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος, διὰ τῆς διστόμου μαχαίρας, ἥτις ἐξήρχετο τοῦ στόματός του μὲ ἐπληξεν ἐν τῇ ψυχῇ μου, τῇ πλήρει κακιῶν, διαφθορᾶς καὶ ἀμαρτημάτων. Ὁλόκληρον ἐκείνην τὴν ἐσπέραν διήλθον ἔξω φρενῶν ἐν λήρῃ ἐνδομύχῳ, ὃν ἄγνωσ πῶς ἀπέκρυπτον.

Ἀπῆλθον τοῦ οἴκου τῆς Πεπίτας λίαν ἐνωρίς.

Ἐν τῇ μονῳσει, ὑπῆρξε μεγαλειτέρα ἡ πικρία μου.

Ἀναμιμνησκόμενος τὸ φίλημα ἐκεῖνο καὶ τὰς λέξεις ἐκεῖνας τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, παρωμοιάζον ἐμαυτὸν πρὸς τὸν προδότην Ἰούδαν, ὅστις ἐπώλει ἀσπαζόμενος, καὶ πρὸς τὸν αἰμοχαρῆ καὶ ἀπιστον δολοφόνον Ἰωᾶβ, ὅταν, ἀσπαζόμενος τὴν Ἀμασά, τῇ ἐνέπηξε τὸν ὀξὺν σίδηρον εἰς τὰ σπλάγχνα.

Εἶχον ἐκτελέσει δύο προδοσίας καὶ δύο ἀπάτας.

Ἠπάτησα τὸν Θεὸν καὶ αὐτήν.

Εἰμαι ὃν ἀποτρόπαιον.

*

*

11 Ἰουνίου.

Εἶνε εἰσέτι καιρὸς τὸ πᾶν νὰ διορθωθῇ. Ἡ Πεπίτα θὰ θεραπευθῇ ἐκ τοῦ ἔρωτός της, καὶ θὰ λησμονήσῃ τὴν ἀδυναμίαν, ἣν ἀμφότεροι ἔσχον.

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν της. Ἡ Ἀντωνία δὲν ἀνεφάνη εἰς τὴν ἰδικήν μου.

Δι' ἱκεσιῶν πολλῶν ἐπέτυχον παρὰ τοῦ πατρός μου τὴν ὀριστικὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἀναχωρήσωμεν ἐντεῦθεν τὴν εἰκοστὴν πέμπτην, μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου

Ἰωάννου, ἥτις ἐνταῦθα τελεῖται διὰ λαμπρῶν πανηγύρεων, καὶ ἐν τῷ ἐσπερινῷ τῆς ὁποίας τελεῖται περίφημος ἀγρυπνία.

Μακρὰν τῆς Πεπίτας αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἥρεμον, καὶ πιστεύοντα, ὅτι ἴσως ἦτο μία δοκιμασία ἡ ἀρχὴ αὕτη τῶν ἐρώτων.

Καθ' ὅλας ταύτας τὰς νύκτας ἐρέμβασα, ἠγρύπνησα, ἐσκληραγωγῆθην πολὺ.

Ἡ ἐπιμονὴ τῶν προσευχῶν μου, ἡ βαθεῖα συντριβὴ τῆς καρδίας μου εὗρον χάριν παρὰ τῷ Θεῷ, ὅστις ἐδείξε τὴν μεγαλίαν του εὐσπλαγχνίαν.

Ὁ Κύριος, κατὰ τὸν προφήτην, ἐπεμφε φλόγας εἰς τὸ σθεναρώτερον τοῦ πνεύματός μου, ἐφώτισε τὴν διάνοιάν μου, ἔκαυσε τὰ ὑψηλότερα τῆς θελήσεώς μου, καὶ μὲ ἐδίδαξεν.

Ἡ δύναμις τῆς θείας ἀγάπης, ἥτις ἐνυπάρχει ἐν τῇ ὑψίστῃ βουλήσει, ἠδυνήθη πολλάκις, παρὰ τὴν ἀξίαν μου, νὰ μὲ ἀνυψώσῃ μέχρι τῆς παρακλήσεως τῆς ἐν τῇ ἀγάπῃ ἡσυχίας. Ἀπεγύμνωσα τὰς ταπεινότερας δυνάμεις τῆς ψυχῆς μου πάσης εἰκόνας, ἀκόμη καὶ τῆς εἰκόνας τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ ἐπίστευσα, ἂν ἡ ὑπερφάνεια δὲν μὲ ἀπατᾷ, ὅτι ἐγνώρισα καὶ ἀπῆλαυσα, ἐν ὁμονοίᾳ μετὰ τῆς νοήσεως ἐπὶ τοῦ θυμικοῦ, τὸ ὑψιστον ἀγαθόν, ὅπερ ἐνυπάρχει ἐν τῷ κέντρῳ καὶ τῇ βάσει τῆς ψυχῆς.

Ἐκτὸς τοῦ ἀγαθοῦ τούτου, τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἀθλιότης· ἐκτὸς τῆς καλλονῆς ταύτης, τὸ πᾶν εἶνε ἀσχημία· ἐκτὸς τῆς εὐδαιμονίας ταύτης, τὸ πᾶν εἶνε συμφορὰ· ἐκτὸς τοῦ ὕψους τούτου, τὸ πᾶν εἶνε ταπεινότης. Τίς δὲν θὰ λησμονήσῃ, καὶ δὲν θὰ περιφρονήσῃ διὰ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, πᾶσαν ἄλλην ἀγάπην;

Ναί· ἡ βέβηλος εἰκὼν τῆς γυναικὸς ταύτης θὰ ἐξαλειφθῇ ὀριστικῶς καὶ διὰ παντός ἀπὸ τῆς ψυχῆς μου. Θὰ κατασκευάσω μάλιστα σκληροτάτην ἐκ τῶν προσευχῶν καὶ τῆς μετανοίας μου, καὶ δι' αὐτῆς θὰ τὴν ἀποδιώξω ἐκεῖθεν, ὡς ὁ Χριστὸς ἐξεδίωξε τοῦ ναοῦ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐμπόρους.

*

*

18 Ἰουνίου.

Εἶνε ἡ τελευταία ἐπιστολή, ἣν γράφω πρὸς ὑμᾶς.

Τὴν εἰκοστὴν πέμπτην θὰ ἀναχωρήσω ἐντεῦθεν ἀφεύκτως. Ταχέως θὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῶ.

Πλησίον ὑμῶν θὰ ἦμαι καλλίτερον. Ὑμεῖς θὰ μὲ ἐμψυχώσητε, καὶ θὰ μοι δώσητε τὴν ἐνεργητικότητα, ἥς ἔχω ἀνάγκη.

Θύελλα συγκρουομένων αἰσθημάτων μυκᾶται εἰσέτι ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

Ἡ ἀταξία τῶν ἰδεῶν μου, θὰ γνωρισθῇ ἐκ τῆς ἀξίας μεθ' ἧς γράφω.

Δις ἐπανῆλθον παρὰ τῇ Πεπίτᾳ. Ὑπῆρξα ψυχρὸς, σοβαρὸς, ὡς ὤφειλον· ἀλλὰ πόσον μοι ἐστοίχισεν!

Χθὲς μοι εἶπεν ὁ πατήρ μου, ὅτι ἡ Πεπίτα εἶνε κακοδιάθετος καὶ δὲν δέχεται.

Ἐκ τούτου, μὲ κατέλαβεν ἡ ἰδέα ὅτι ἴσως ὁ κακῶς ἀνταμιφθεὶς ἔρως της θὰ ἦτο ἡ αἰτία τῆς ἀδιαθεσίας αὐτῆς.

Διατί νὰ τὴν ἴδω διὰ τῶν αὐτῶν διαπύρων βλεμμάτων, δι' ὧν αὕτη μὲ ἐβλεπε; Διατί νὰ τὴν ἀπατήσω ποταπῶς; Διατί νὰ τὴν κάμω νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὴν ἠγάπων; Διατί τὸ ἀσεβὲς στόμα μου νὰ ζητήσῃ τὸ ἰδικόν της, καὶ νὰ ἀναφλέχῃ καὶ νὰ ἀναφλέξῃ αὐτὴν διὰ τῶν φλογῶν τῆς κολάσεως;

Ἄλλ' οὐχί! Τὸ ἀμάρτημά μου δὲν πρέπει νὰ συνεπισύρῃ ὡς ἀναπόδραστον συνέπειαν ἕτερον ἀμάρτημα.

Ὁ γέγονεν οὐκ ἀπογίνεται, ἀλλὰ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ θεραπευθῇ.

Τὴν εἰκοστὴν πέμπτην, ἐπαναλαμβάνω, ἀναχωρῶ ἀφεύκτως.

Ἡ Ἀντωνία ἦλθεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ μὲ ἴδῃ.

Ἐκρυψα τὴν ἐπιστολήν ταύτην, ὡς ἂν ἦτο ἔγκλημα τὸ νὰ γράφω πρὸς ὑμᾶς.

Μόνον μίαν στιγμὴν ἔμεινεν ἐδῶ ἡ Ἀντωνία.

Ἠγέρθην ἐκ τοῦ καθίσματος διὰ νὰ ὀμιλήσω μετ' αὐτῆς ἐπὶ ποδός, καὶ ὅπως ἡ ἐπίσκεψις ἦ βραχεῖα.

Ἐν τόσῳ βραχεῖᾳ ὅμως ἐπισκέψαι μοι εἶπε χιλίας φλυαρίας, αἵτινες μὲ θλίβουσι βαθέως.

Τελευταῖον, ἐξερχομένη ἀνέκραξε μὲ τὴν συνήθη της πολυλογίαν, τὴν ὀλίγον τι ἀθιγγανικήν:

— Πήγαίνε, ἀπατεῶν τοῦ ἔρωτος, νὰ ἦαι καταραμένος· ποῦ νὰ σὲ φᾶν οἱ φύλλοι, ὅπου ἔκαμες νὰ ἀρρωστήσῃ ἡ κόρη μου, καὶ μὲ ταῖς ἀνοησίαις σου τὴν φονεύεις!...

Εἰποῦσα ταῦτα ἡ διαβολογυναίκα, μοι ἔδωκεν ἀσυστόλως καὶ χυδαίως κατὰ τὴν ράχιν ἄγρια τσιμπήματα, ὡς ἂν ἐπεθύμει νὰ ἀποσπάσῃ τὸ δέρμα μου εἰς τεμάχια.

Κατόπιν ἀπῆλθεν ἀφρίζουσα.

Δὲν παραπονοῦμαι· εἰμαι ἄξιος τῶν βαναύσων τούτων ἀστείότητων (ἂν εἶναι καὶ ἀστειότητες). Ἀξίζω νὰ μὲ βασανίσουν οἱ δαίμονες μὲ πυράγρας πεφυρακτωμένους.

Θεέ μου, κάμε νὰ μὲ λησμονήσῃ ἡ Πεπίτα· κάμε τὴν, ἐὰν ἦνε ἀνάγκη, νὰ ἀγαπήσῃ ἄλλον τινά, καὶ νὰ ἦνε εὐτυχὴς μετ' αὐτοῦ!

Δύναμαι νὰ σοὶ ζητήσω περισσότερον, Θεέ μου;

Ὁ πατήρ μου οὐδὲν γνωρίζει, οὐδὲν ὑποπτεύει. Καλλίτερον οὕτως. Χαῖρε. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἐπανιδώμεν καὶ θὰ ἐναγκαλισθώμεν ἀλλήλους.

Πόσον μεταβεβλημένον θὰ μὲ ἴδῃτε! Πόσον ἀνάπλεων πικρίας τὴν καρδίαν μου! Ἀπολεσθεῖσαν τὴν ἀθωότητά μου! Πόσον πληγωμένην καὶ καταπεπονημένην τὴν ψυχὴν μου!

B'

Παραλειπόμενα.

Δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλαι ἐπιστολαὶ τοῦ δὸν Λουδοβίκου δὲ Βάργα, εἰμὴ αὐταί, τὰς ὁποίας ἀντεγράψαμεν μέχρι τοῦδε. Θὰ ἐμένομεν λοιπὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ τέλους, ὅπερ ἔλαβον οἱ ἔρωτες οὗτοι, καὶ ἡ ἀπλή αὕτη καὶ περιπαθὴς ἱστορία θὰ ἔμενεν ἀ-

τελής, ἐὰν πρόσωπόν τι ἀκριβῶς γνωρίζον τὰ πράγματα, δὲν συνέθετε τὴν ἀκόλουθον διήγησιν.

Οὐδεὶς παρεξενεύθη ἐν τῷ χωρίῳ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς Πεπίτας, οὐδ' ἐσκέφθη νὰ εὕρῃ αἰτίαν τινὰ αὐτῆς, ἣν μόνον ἡμεῖς, αὐτοί, ὁ δὲν Λουδοβίκος, ὁ κύριος Ἐπίτροπος καὶ ἡ ἐχέμυθος Ἀντωνία γνωρίζομεν μέχρι τοῦδε.

Μᾶλλον ἤθελον ἐκπλήξῃ ὁ φαιδρὸς βίος, αἱ καθ' ἐκάστην ἐσπερίδες καὶ αὐτοὶ οἱ ἐξοχικοὶ περίπατοι τῆς Πεπίτας ἐπὶ τινὰ χρόνον. Τὸ ὅτι ἐπανήλθεν ἡ Πεπίτα εἰς τὴν συνήθη τῆς ἀπομόνωσιν, τοῦτο ἦτο φυσικώτατον.

Ὁ ἔρως αὐτῆς διὰ τὸν Λουδοβίκον, τὸσον σιωπηλὸς καὶ τὸσον συγκεντρωμένος, ἀπεκρύβη ἀπὸ τῶν ἀνιχνευτικῶν βλέμμάτων τῆς δόνας Κασίλδας, τοῦ Κουρρίτου, καὶ ὅλων τῶν προσώπων τοῦ χωρίου, ἅτινα ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Λουδοβίκου ἀναφέρονται. Πολὺ ὀλιγώτερον ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ τοῦτο τὸ κοινόν. Εἰς οὐδένα ἐπῆρχετο κατὰ νοῦν, οὐδεὶς ἐφρανόετο, ὅτι ὁ Θεολόγος, ὁ ἅγιος, ὅπως ὠνόμαζον τὸν Λουδοβίκον, θὰ ἐγίνετο ἀνταρστής τοῦ πατρὸς του, καὶ θὰ κατάρθου ἐκεῖνο, ὅπερ δὲν εἶχε κατορθώσει ὁ φοβερός καὶ ἰσχυρὸς δὲν Πέτρος Δὲ Βάργας: ν' ἀγαπηθῇ παρὰ τῆς ὠρχίας, κομψῆς, ἐπιφυλακτικῆς καὶ νεαρᾶς χήρας.

Παρὰ τὴν οἰκειότητα, ἣν αἱ κυρίαι τοῦ χωρίου ἔχουσι μετὰ τῶν ὑπηρετριῶν τῆς, ἡ Πεπίτα εἰς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν ἔδωκε τὸ ἐνδόσιμον νὰ εἰκάσῃ τι. Μόνον ἡ Ἀντωνία, ἥτις ἦτο λυγρὴ εἰς ὅλα, καὶ πολὺ περισσότερον διὰ τὰ πράγματα τῆς κόρης τῆς, εἶχε διεισδύσει εἰς τὸ μυστήριον.

Ἡ Ἀντωνία δὲν ἀπέκρυψεν εἰς τὴν Πεπίταν τὴν ἀνακάλυψίν τῆς, καὶ ἡ Πεπίτα δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἥτις τὴν ἀνέθρεψεν, ἥτις τὴν ἐλάτρευε, καὶ ἥτις, ἂν καὶ εὐχαριστεῖτο εἰς τὸ νὰ ἀνακαλύπτῃ καὶ νὰ διακοινώῃ πᾶν ὅ, τι συνέβαινεν εἰς τὸ κοινόν, οὐσα τὸ πρότυπον τῆς κακολογίας, ἦτο ἐχέμυθος καὶ διακριτική, ὅπως ὀλίγαι, δι' ὅσα ἀφώρων τὴν κυρίαν τῆς.

Τοιοιουτοτρόπως ἡ Ἀντωνία ἐγένετο ἡ ἐμπιστευτικὴ τῆς Πεπίτας, ἥτις εὗρισκε μεγάλην παραμυθίαν εἰς τὸ νὰ ἀνοίγῃ τὴν καρδίαν τῆς εἰς ταύτην, ἥτις, ἂν καὶ χυδαία καὶ χονδροειδὴς εἰς τὰς ἐκφράσεις καὶ τὴν ὁμιλίαν τῆς, δὲν ἦτο ὅμως τοιαύτη καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ιδέας, ὥς ἐξέφραζε καὶ ἐσχημάτιζεν.

Οὕτως ἐξηγῶνται αἱ ἐπισκέψεις τῆς Ἀντωνίας πρὸς τὸν Λουδοβίκον, αἱ λέξεις τῆς, καὶ ἀκόμη τὰ ἄγρια, ὀλίγον εὐλαβῆ, καὶ ἀπρεπῆ τσιμπήματα, δι' ὧν κατέκοψε τὰς σάρκας τοῦ καὶ προσέβλεπε τὴν ἀξιοπρέπειάν του κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσκεψίν τῆς.

Ἡ Πεπίτα, οὐ μόνον δὲν ἐπεφόρτισε τὴν Ἀντωνίαν δι' οὐδεμιᾶς ἐντολῆς παρὰ τῷ Λουδοβίκῳ, ἀλλ' οὐδ' ἐγίνωσκε ὅταν ὅτι ἐπορεύθη παρ' αὐτῇ.

Ἡ Ἀντωνία εἶχε λάβει τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἔκαμε ταῦτα πάντα, διότι οὕτως ἠθέλησεν.

Ὡς εἵπομεν ἤδη εἶχεν ἀνιχνεύσει τὰ πάντα διὰ θαυμαστῆς διορατικότητος.

Ὅταν αὐτὴ ἡ Πεπίτα μόλις εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ἡγάπα τὸν Λουδοβίκον, ἡ Ἀντωνία τὸ ἐγνώριζεν ἤδη. Μόλις ἤρχισεν ἡ Πεπίτα νὰ ἐκτοξεύῃ ἐπ' αὐτὸν τὰ φλογερά, κρύφια καὶ ἀκούσια ἐκεῖνα βλέμματα, ἅτινα ἔκαμαν τὴν θραύσιν, βλέμματα, ἅτινα οὐδένα τῶν παρισταμένων ἐξέπληξαν, ἡ Ἀντωνία, ἥτις δὲν ἦτο παρούσα, ὠμίλησεν εἰς αὐτὴν περὶ τῶν βλέμμάτων. Καὶ μόλις τὰ βλέμματα ταῦτα ἔτυχον γλυκαῖας ἀνταποκρίσεως, ἐπίσης ἐγνώρισε τοῦτο ἡ Ἀντωνία.

Ὅλίγα λοιπὸν εἶχε νὰ ἐκμυστηρευθῇ ἡ κυρία πρὸς ὑπηρετρίαν τὸσον διορατικὴν καὶ τὸσον μάντιδα, ἐξ ὧν ὑπῆρχον ἐν τοῖς μυχιαστάτοις τῆς καρδίας τῆς.

* *

Μετὰ πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς, ἣν ἀνέγνωμεν, ἀρχίζει ἡ διήγησίς μας.

Ἦτο ἡ ἐνδεκάτη τῆς πρωίας. Ἡ Πεπίτα εὗρίσκετο ἐντὸς αἰθούσης εὐρείας πλησίον τῆς κλίνης καὶ τῶν κομμωτηρίων τῆς, ἐνθα οὐδεὶς, πλην τῆς Ἀντωνίας, εἰσῆρχετο ποτέ, χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸν προσκαλέσῃ.

Τὰ ἐπιπλά τῆς αἰθούσης ἐκεῖνης ἦσαν μικρᾶς ἀξίας, ἀλλὰ κατάλληλα καὶ ἀναπαυτικά. Τὰ παραπετάσματα καὶ τὰ ὑφάσματα τῶν καθισμάτων τῶν ἐδρῶν καὶ τῶν ἀνακλιντῶν ἦσαν ἐκ βάμβικος, πεποικιλμένα δι' ἀνθέων. Ἐπὶ τραπέζης ἐξ ἀνακάρδου ἦσαν τὰ πρὸς γραφὴν ἀναγκαῖα καὶ ἐντὸς ἐρμαρίου ἐξ ἀνακάρδου ἐπίσης, ἀρκετὰ βιβλία θρησκευτικὰ καὶ ἱστορικὰ. Οἱ τοῖχοι ἐκοσμοῦντο δι' εἰκόνων παριστανουσῶν θρησκευτικὰς σκηνάς, ἀλλ' ἐκ καλαίσθησις ἀνηκούστου, σπανίως, σχεδὸν ἀπιθάνου, διὰ χωρίον τῆς Ἀνδάλουσις, αἱ εἰκόνες αὐταὶ δὲν ἦσαν ἀνῆξιαι λόγου Γαλλικαὶ λιθογραφίαι, ἀλλὰ χαλκογραφήματα ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὡς ὁ Σικελικὸς ἐσπερινὸς τοῦ Ραφαήλ, ὁ ἅγιος Ἰδεφόνσος καὶ ἡ Παρθένος, ἡ Σύλληψις, καὶ ὁ Ἅγιος Βερνάρδος τοῦ Μουρίλλου.

Ἐπὶ παλαιᾶς δρυϊνῆς τραπέζης, ὑποστηριζομένης διὰ ποδῶν ἐλικοειδῶς διηυλακωμένων εὗρίσκετο διηρημένον χαρτοφυλάκιον μετὰ ψηφοθημάτων ἐκ κογχυλίων, μαργαριτῶν, ἐλέφαντος καὶ ὀρείχαλκου, καὶ πολλὰ ἐρμαρία, ἐν οἷς ἐφύλασσε ἡ Πεπίτα λογαριασμοὺς καὶ ἄλλα ἔγγραφα. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης ὑπῆρχον δύο δοχεῖα ἐκ πορσελάνης, πλήρη ἀνθέων. Πλησίον δὲ τοῦ τοίχου, ἔκειντο τέλος, ἀνθοδόχαι τινὲς φαθεντιαναὶ ἐκ τοῦ ἐργοστασίου τῆς Σεβίλλης, φέρουσαι γεράνια καὶ ἄλλα ἄνθη, καὶ τρία ἐπίχρυσα κλωβία μετὰ κανάρια καὶ ἀκανθυλίδας.

Ὁ θάλαμος ἐκεῖνος, ἦτο τὸ μονητήριον τῆς Πεπίτας, ἐνθ' εἰσῆρχοντο τὴν ἡμέραν, μόνον ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ κύριος Ἐπί-

τροπος, καὶ ἐνθα πρὸς τὸ ἐσπέρας εἰσῆρχετο ὁ ἐνοικιαστὴς διὰ νὰ κάμωσι τοὺς λογαριασμοὺς τῶν. Ὁ θάλαμος ἐκεῖνος ἦτο καὶ ὠνομάζετο γραφεῖον.

Ἡ Πεπίτα ἐκάθητο σχεδὸν ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλιντῶν, ἐμπροσθεν τοῦ ὁποίου εἶχε μικρὸν τραπέζιον μετὰ διάφορα βιβλία.

Ἦτοιμαζέτο νὰ ἐγερθῇ καὶ ἔφερεν ἐλαφρὸν θερινὸν ἔνδυμα. Ἡ ὑπόζανθος κόμη τῆς, ἔτι ἀτημέλητος, ἐφάνετο ὠραιοτέρα ἐν αὐτῇ τῇ ἀταξίᾳ τῆς. Τὸ πρόσωπόν τῆς, ὡχρὸν πως καὶ μεθ' ὑποπείων, πλήρες τοσαύτης νεότητος, σφρίγγους καὶ δροσερότητος, ἐφάνετο ὠραιοτέρου ἔτι ἐκ τοῦ πάθους, ὅπερ τῇ ἀφῆρει τὸ χρῶμα.

Ἡ Πεπίτα ἐδείκνυν ἀνυπομονησίαν. Ἐπερίμενε τινὰ.

Ἐπὶ τέλους ἔφθασε καὶ εἰσῆλθε, χωρὶς νὰ ἀναγγεῖλῃ ἐκυτὸν ὁ περιμενόμενος, ὅστις ἦτο ὁ κύριος Ἐπίτροπος.

Μετὰ τοὺς συνήθεις χαιρετισμοὺς, καὶ ἀφοῦ ἀνεπαύθη ὁ κύριος Ἐπίτροπος ἐπὶ ἔδρας τινὸς πλησίον τῆς Πεπίτας ἤρξατο ἡ συνδιάλεξις.

* *

— Χαίρω, κόρη μου, ὅτι μετὰ προσεκτικότητας. Ἀλλ' ἀδίκως ἠνωχλήθης προσκαλοῦσά με, διότι ἐγὼ ἡτοιμαζόμεν νὰ ἔλθω. Πόσον εἶσαι ὡχρὰ! τί, ὑποφέρεις; Ἐχεις τι ἄξιον λόγου νὰ με εἴπῃς;

Εἰς τὸ πλῆθος τοῦτο τῶν θεραπευτικῶν ἐρωτήσεων, ἤρχισεν ἀπκντῶσα ἡ Πεπίτα διὰ βαθέως στεναγμοῦ. Ἐπειτα εἶπεν:

— Δὲν μαντεύετε τὴν ἀσθένειάν μου; Δὲν ἀνκαλύπτετε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης μου;

Ὁ Ἐπίτροπος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους, καὶ παρατήρησε τὴν Πεπίταν μετὰ τινος ἐκπλήξεως, διότι οὐδὲν ἐγνώριζε, καὶ τῷ προσείκυε τὴν προσοχὴν ἡ ζωρότης, μεθ' ἧς αὕτη ὠμίλει.

Ἡ Πεπίτα ἐξηκολούθησεν:

— Πάτερ μου, δὲν ἔπρεπε νὰ σᾶς προσκαλέσω ἐδῶ, ἀλλὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ συνομιλήσω μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἐξομολογητηρίῳ, καὶ ἐκεῖ νὰ ἐξομολογηθῶ τὰς ἁμαρτίας μου. Δυστυχῶς, δὲν μετενόησα, ἡ καρδία μου ἐσκληρύνθη ἐν τῇ κακίᾳ, καὶ δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν, οὐδ' εὗρισκω ἐμαυτὴν διαθεθεμένην νὰ ὁμιλήσω μετὰ τοῦ ἐξομολογητοῦ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ φίλου.

— Τί ἁμαρτήματα λέγεις, καὶ τί σκληρότητα καρδίας; Εἶσαι τρελλή; Τί ἁμαρτήματα δύνασαι νὰ ἔχῃς σύ, ἡ τὸσον καλὴ;

— Ὅχι, πάτερ μου. Εἶμαι κακὴ, ἔξηπάτησα ὑμᾶς, ἐξαπατῶσα ἐμαυτήν, θέλουσα νὰ ἐξαπατήσω τὸν Θεόν.

— Ἐλα, ἡσύχασε, κατευνασθητι. Ὁμιλεῖς λογικὰ καὶ μετὰ κρίσιν, καὶ μὴ λέγῃς ἀνοησίας.

— Καὶ πῶς νὰ μὴ ὁμιλῶ οὕτως, ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ πονηροῦ με κατέχει;

— Κύριε ἐλέησον! Παιδί μου, μὴ λέγῃς ἀνοησίας. Κύτταξε, κόρη μου. Εἶνε τρεῖς, οἱ μᾶλλον ἐπιφοβοὶ δαίμονες, οἵτι-

νες κυριεύουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐτόλμησεν, εἶμαι βέβαιος, νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς ἰδικῆς σου. Ὁ εἷς εἶνε ὁ Λεβιάθαν, ἡ ὁ δαίμων τῆς ὑπερηφανείας· ὁ δευτέρος ὁ Μαμωνᾶς, δηλαδὴ ὁ δαίμων τῆς φιλαργυρίας, καὶ ὁ τρίτος ὁ Ἀσμοδαῖος, ἡ ὁ δαίμων τῶν ἀθεμίτων ἐρώτων.

— Λοιπὸν εἶμαι καὶ τῶν τριῶν θύμα· καὶ οἱ τρεῖς μὲ κυριεύουσι.

— Φρίκη!... Ἐπαναλαμβάνω, κατευνάσθητι. Εἶσαι θύμα παραληρήματος μόνον.

— Εἴθε νὰ εἶχεν οὕτως! Ἀλλ' ἐξ ἀμαρτιῶν μου εἶνε τοῦναντίον. Εἶμαι φιλάργυρος, διότι κατέχω μεγάλην περιουσίαν, καὶ δὲν ἐξασκῶ τὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας, ἅτινα ὤφειλον νὰ ἐξασκῶ. Εἶμαι ὑπερήφανος, διότι περιεφρόνησα πολλοὺς ἀνθρώπους, ὅχι ἐξ ἀρετῆς, ὅχι ἐκ τιμιότητος, ἀλλὰ διότι δὲν τοὺς εὐρισκον ἀξίους τῆς ἀγάπης μου. Ὁ Θεὸς μὲ ἐτιμώρησεν. Ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν, ὅπως ὁ τρίτος οὗτος ἐχθρὸς, περὶ οὗ μοι ὁμιλεῖτε γίνῃ κύριος ἐμοῦ.

— Τί τρέχει, κόρη μου; τί διαβολικὴ ἐνέργεια σὲ κατέχει; μήπως εἶσαι ἐρωτευμένη; Καὶ ἂν ἦσαι, τί κακὸν ἐνυπάρχει ἐν τούτῳ; Δὲν εἶσαι ἐλευθέρη; Ὑπανδρεύσου λοιπὸν, καὶ ἄφες τὰς ἀνοησίας. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ φίλος μου δὸν Πέτρος δὲ Βάργας ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο. Τί δαίμονας αὐτὸς ὁ δὸν Πέτρος! Σὲ βεβαιῶ, ὅτι μὲ ἐκπλήττει. Δὲν ἐπερίμενα νὰ ἦνε τόσο προχωρημένη ἡ ὑπόθεσις.

— Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὁ δὸν Πέτρος δὲ Βάργας, ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἀγαπῶ.

— Καὶ ποῖος εἶνε λοιπὸν;

Ἡ Πεπίτα ἠγέρθη ἐκ τοῦ καθίσματος τῆς καὶ ἐπορεύθη μέχρι τῆς θύρας. Τὴν ἠνωῖς, παρετήρησε μήπως ἤκουέ τις ἔξωθεν, τὴν ἐπανέκλεισεν, ἐπλησίασε κατόπιν τὸν Ἐπίτροπον, καὶ ὅλους περιλύπος, διὰ φωνῆς τρεμούσης, δακρυροοῦσα, εἶπε σχεδὸν εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος:

— Ἀγαπῶ μανιωδῶς τὸν υἱόν σου.

— Ποῖον υἱόν; Διέκοψεν ὁ κύριος Ἐπίτροπος, ὅστις οἶοναι δὲν ἤθελε νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἀκοήν σου.

— Ποῖον υἱόν; Χάνομαι· ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης τὸν δὸν Λουδοβίκον.

Ἡ κατάπληξις, ἡ μᾶλλον περίλυπος ἐκπληξις ἐξωγραφῆθη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἀθώου καὶ ἀφωσιμένου ἱερέως.

Ἐπῆλθε στιγμὴ σιγῆς. Ἐπειτα ὁ Ἐπίτροπος εἶπεν;

— Ἀλλ' αὐτὸς εἶνε ἕως ἀνευ ἐλπίδος. Ἐρως ἀδύνατος. Ὁ δὸν Λουδοβίκος δὲν θὰ σὲ ἀγαπήσῃ.

Διὰ μέσου τῶν δακρύων, ἅτινα ἐθόλωσαν τοὺς ὤφθαλμοὺς τῆς Πεπίτας, ἔλαμψεν ἀκτὶς φωτός. Τὸ ὥραϊον καὶ δροσερὸν στόμα τῆς, τέως συνεσπασμένον ὑπὸ τῆς θλίψεως, διηνοιχθὲν μετὰ γλυκύτητος, ἐπιτρέπων τὴν θέαν τῶν μαργαριτωειδῶν ὀδόντων τῆς, καὶ ὑπομειδῶν.

— Μὲ ἀγαπᾷ, εἶπεν ἡ Πεπίτα, δι' ἐλαφροῦ καὶ κακῶς ὑποκρυπτομένου τό-

νου εὐαρεσκείας καὶ θριάμβου, ὅστις ἐπεκάθητο τοῦ πόνου καὶ τῶν ἐνδοιασμῶν τῆς.

[Ἐπεται συνέχεια]. ΑΝΤ. ΦΡΑΒΑΒΙΛΗΣ.

A. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΔΙΑ ΤΡΙΑ ΡΟΥΒΛΙΑ

[Τέλος]

Εἶχεν ἤδη πωλήσει τὰ πάντα καὶ δὲν ἀπελείπετο αὐτῷ, ἄλλο τι ἢ ἡ καλύβη του καὶ αὐτὴ καταρρέουσα καὶ ἀπογυμνωμένη, ὅτε ἡ Θεῖα Πρόνοια ἐπῆλθεν ἐπίκουρος αὐτῷ χάριν τῆς λιμοκτονούσης συζύγου καὶ τοῦ τέκνου του.

Πρῶτον τινὰ εἰσῆλθεν εἰς τὴν καλύβην τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ χωρίου ὅπως τῷ ἀναγγεῖλη, ὅτι ἡ ἀναλαβούσα τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀπὸ Λ* εἰς Σ* σιδηροδρόμου ἑταιρία, ὥρισεν αὐτῷ τὸ ποσὸν τριῶν κόντα τριῶν ρουβλίων ὡς ἀμοιβήν, διότι ἡ γραμμὴ προσεγγίζουσα τὸ χωρίον Μ* θὰ διήρχετο ἔμπροσθεν τῆς καλύβης του, καὶ ὅτι τῇ συστάσει αὐτοῦ τοῦ δημογέροντος τῷ παραχωρεῖται ἡ θέσις τοῦ ὁδοφύλακος εἰς τὴν παρὰ τὴν καλύβην τοῦ ἀνεγερθησομένην σκοπιάν, μὲ μνησίον μισθὸν δώδεκα ρουβλίων.

Ἡ εἰδησις αὕτη μεγάλως ἐχαροποίησε τὴν Ἀγραφέναν.

Ὁ Κάρπος κεκλιμένῃ ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐθεώρει τὸν δημογέροντα, κάτωθεν τῶν ὀφρύων του. Ὁ δημογέρων ἀρκεσθεὶς νὰ λάβῃ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κάρπου ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ μετέβαλλε διαγωγὴν, ἐχαίρεισε καὶ ἀπῆλθε.

Τὸ προσεχὲς ἔαρ ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀπὸ Λ* εἰς Σ* σιδηροδρόμου, καὶ ἡ ἐπιχωμάτωσις προέβαινε γιγαντιαίως βήμασιν. Ὁ Κάρπος ἐκὼν ἄκων ἀνέλαβεν ἐργασίαν ὡς ἀπλὸς ἐργάτης μὲ ἡμερομίσθιον 30 καπῆκια. Ἀλλ' αἱ ἀποδοχαὶ αὗται ἡσαν ἡκίστα ἐπαρκεῖς πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, ἡδυνάμενης ἤδη κατὰ ἕν ἄτομον. Ταῦτα βλέπουσα ἡ ἀτυχὴς Ἀγραφένα ἀπεφάσισε, καίτοι δὲν ἦτο ἐξοικειωμένη, νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐργασίας καὶ ἔλθῃ ἐπίκουρος πρὸς τὸν συζυγὸν τῆς, προσθέσασα εἰκοσιν ἔτι καπῆκια εἰς τὰς ἡμερησίας ἀποδοχὰς αὐτοῦ. Ἀλλ' ἂν τὸ πάθος τῆς οἰνοποσίας διετέλει ἐν ὑφέσει, δὲν ἔπαυεν οὐδὲν ἦσαν ὁ Κάρπος, ὁσάκις παρουσιαζέτο εὐκαιρία, νὰ δοκιμάζῃ τὴν τύχην του εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον. Καὶ δὲν ἔχανε μὲν μεγάλην ποσά, διότι δὲν εἶχεν, ἔχανε ὅμως πάντοτε. Πρὸς τὴν σύζυγόν του δὲν ἐφέρετο ἤδη ὡς πρότερον, ἀλλ' ἐκακομεταχειρίζετο καὶ ἔτυπεν αὐτὴν ἐνίοτε ὑβρίζων διὰ τῶν αἰσχροτέρων λέξεων. Ἐκείνη ὑπέμενε τὰ πάντα ἀγογγύστως, ἀλλ' ἤρξατο βαθμὴδὸν φθίνουσα καὶ μαρμαρινωμένη.

Πολλοὶ τῶν κατεχόντων γαίης ἐπ' αὐτῆς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἐπωφελήεντες τῆς περιστάσεως ταύτης, ἀνήγειρον παραπήγματα, οἱ μὲν ὅπως ἰδρύσας παντοπωλεῖα, χάριν τῶν ἐργατῶν, οἱ

δέ, χάριν ἄλλων παραπλησίων συμφερόντων. Καὶ οὕτω, περὶ τὴν καλύβην τοῦ Κάρπου, ἀνηγέρθησαν τρία ἐπιμήκη καὶ εὐρέα παραπήγματα, ἐν οἷς οἱ ἐργάται εὐρισκον διάφορα τρόφιμα, θερμὸν ὕδωρ διὰ τὸ τέϊον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄσυλον κατὰ τὰς βροχερὰς νύκτας.

Ἡ πρώτη διάβασις τῆς ἀτμαμάξης ἐχαιρετίσθη μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μ*. Εἶχεν ἤδη προχωρήσει περὶ τὰ τρία βέρστια πρὸς νότον μέχρι τοῦ τέρματος τῆς σιδηροστρώσεως.

Ὁ Κάρπος ἐξετέλει προσωρινῶς χρὴν ὁδοφύλακος ἀντὶ μικρᾶς ἐπιχορηγήσεως, καὶ ἦτο ὑπόχρεως νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν θέσιν του κατὰ τὴν διάβασιν τῆς ἀμαξοστοιχίας. Ἀλλ' ἂν τὴν ἡμέραν ἐργάζετο, τὸ ἐσπέρας ἀποχωρῶν εἰς γωνίαν τινὰ μετὰ δύο-τριῶν ἄλλων ὁμοίων του, παρεδίδοτο μετὰ μανίας εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, αἱ διηνεκεῖς συγκινήσεις τοῦ οἵου καθίστων αὐτὸν ἐνίοτε μανιώδη μέχρι παραφροσύνης, καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν καλύβην του μὲ κενὰ θυλάκια. Ἡ δυστυχὴς Ἀγραφένα οὐδ' ἐτόλμα κἂν νὰ τῷ παραπονεθῇ, διότι οὗτος ὡς μαινόμενος ἐπετίθετο κατ' αὐτῆς, πολλάκις δὲ συνέβαινε ν' ἀκούσωσιν οἱ γείτονες τοὺς θρήνους τῆς, οὓς αὕτη προσεπάθει νὰ καταπνίξῃ.

— Μωρὴ, τὰ δικά σου χρήματα παίζω; ὦρετο ὁ ἄθλιος.

— Ὅχι, δὲν παίζεις τὰ δικά μου; τῶν παιδιῶν σου τὸ ψωμί παίζεις, ἄθλιε! ἀπεκρίνετο ἐκείνη κλαίουσα.

Καὶ ὁ Κάρπος ἐξήμει ὕβριν ἀποτρόπαιον καὶ ἀπῆρχετο, ὅπως ἐπανέλθῃ μετὰ τὸ μεσονύκτιον...

*
*

Ἐσπέραν τινὰ ὁ Κάρπος εὐνοηθεὶς ὑπὸ τῆς τύχης ἐκέρδισε τρία ρούβλια.

Ἡ ὥρα ἦτο ἤδη λίαν προκεχωρημένη, ὅτε ἐλθὼν εἰς τὴν καλύβην καὶ εὐρὼν τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του κοιμωμένους, ἀπέθεσε τὸ χαρτονομίσμα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ κατεκλίνθη.

Τὴν ἐπαύριον ἐγερθεὶς λίαν πρωΐ, μετέβη εἰς τὴν ἐργασίαν του· ἀλλὰ καθ' ὃδὸν ἐνθυμηθεὶς τὰ τρία ρούβλια, ἅτινα εἶχε κερδίσει καὶ τὰ ὅποια ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἡ Ἀγραφένα εἶχεν ἐγερθῇ τῆς κλίνης πρὸ αὐτοῦ, ἔθετο πῦρ εἰς τὴν ἐστίαν καὶ ἠτοίμασε θερμὸν ὕδωρ διὰ νὰ κάμῃ λουτρὸν εἰς τὴν θυγατέρα τῆς—βρέφος πέντε μηνῶν. Εἶχεν ἤδη καταβυθίσει τὸ βρέφος ἐντὸς ζυλίνης σκάφης βάθους 50 % τοῦ μέτρου ὅτε ἤκουσε τὰ βήματα τοῦ Κάρπου εἰς τὴν αἴθουσαν. Οὗτος προδῆλως ἀνεζήτει τι, διότι ἤκουετο ὁμιλῶν ὡσεὶ καθ' ἑαυτὸν:

«— Τί διάβολο ἔγιναν».

Μετὰ τινὰς στιγμὰς προέβαλε τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς θύρας καὶ ἠρώτησε τὴν Ἀγραφέναν «ἂν εἶδε τὰ τρία ρούβλια ποῦ ἦταν ἀπάνω στὸ τραπέζι».

— Τὰ εἶδα, ἀπεκρίθη περιδεῶς ἡ χω-